

244 Falbontótól a devizacsempészig

A Markó évfordulója

Hetvenöt évvel ezelőtt, 1890 tavaszán Hauszmann Alajos, a hírneves műépítész átadta új alkotását az igazságügyminisztériumnak: elkészült a törvényészeki palota, amely köznyelven a „Markó” nevet viseli.

Mágnás Elza

A bírósági palota börtön-szárnyának első foglya egy falbontó betörő volt. Aránylag enyhe büntetést kapott.

Az első nagy politikai tárgyalás a „véres csütörtök” ügye volt. A jogaikért küzdő és tüntető munkások ellen kegyetlen kiméletlenséggel járt el a rendőrség. Sok munkás került a vádlottak padjára, de Landler Jenő harcos védőbeszéde után még az osztálybíróság sem tudta súlyos büntetéssel sújtani a vádlottakat.

Az első világháború előtti hetekig szerepelt a sajtóban Mágnás Elza ügye. Schmidt Miksa bűtorgyáros barátját, akit kincseket érő ékszerai miatt Mágnás Elzának neveztek el, szobalánya és annak szeretője meggyilkolta. A főtárgyaláson a közönség padsoraiban a felső tízezer kíváncsi tagjai közül is sokan itt szorongtak. A két vádlottat életfogytiglani fegyházra ítélték.

Világszenzáció volt a frankhamisítási ügy, amelynek vádlottjai herceg Windischgrätz Lajos, Nádossy Imre országos főkapitány, Zadravetz István táborig püspök, magas rangú politikuskok és katonatisztek voltak. Azzal védekeztek, hogy hazafias felbuzdulásból a francia frank értékét akarták aláásni. A bíróság ezúttal enyhe ítéletet hozott.

A Dréhr ügy élénk fényt vetett az akkori idők politikai viszonyaira. Dréhr Imre, Vass József népjóléti miniszteriumának államtitkára, hogy a választásokhoz és gazdája költséges életmódjához pénzt szerezzen, különböző alapokból tiltott kiutalásokat eszközölt. A visszaélések kipattanása után, amikor Dréhr másodfokon is börtönre ítélték, az államtitkár öngyilkos lett.

A harmincas évek elején a Matuska ügy is világszenzáció volt. A biatorbágyi viadukt felrobbantója (26 halott) azzal védekezett, hogy egy Leó nevű szellem sugalmazására volt kénytelen tettet elkövetni. Matuska Szilvesztert kiadták Ausztriának, mert ott előbb követett el vasúti merényletet. Börtönbüntetést kapott. Viszont Biatorbágyot ürügyül használták fel a statárium elrendelésére. Így került Fürst Sándor és Sallai Imre a rögtönítélő bíróság elé, ahol Törekly halálra ítélte a két hős kommunistát.

Háborús bűnösök

A felszabadulás után a Markó legtöbb tárgyalótermében a népbíróság ülésezett. A háborús és népelleses bűnösöket vonták felelősségre.

Az utóbbi években több társadalmi tulajdon elleni bűncselekmény és áru- és valutacsempészség került — a kisebb-nagyobb ügyek mellett — tárgyalásra, amelyek során a nép érdekét és a törvényességet tartják bírának szem előtt.

Az 1964-es statisztika szerint a bűntügyek száma örvendően csökkent. A Markóban az ilyenfajta „munkanélküliség” miatt nem panaszkodnak.

Ez a hetvenöt éves Markó háromnegyed százados története — dióhéjban.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Falbontótól a devizacsempészig
A Markó évfordulója

Forrás:

„Hétfői Hírad

1965. máj. 17.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

hely

Idő

Személy

Helyszám

Oszályozás

343.811

1965